

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

17.12.2025
Uz 07.11.2025.

Nr.11.16/AP/11227/2025
Nr. 41/11-25

SIA "Latvijas vēja parki"
_PRIVATE@40203415150

SIA "Enviroprojekts"
_PRIVATE@40003683283

Par papildinformācijas pieprasīšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam

Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) izvērtēšanā ir SIA “Latvijas vēja parki”, reģ. Nr. 40203415150 (turpmāk – Ierosinātāja), paredzētās darbības – vēja parka *Valmiera-Valka* un tā saistītās infrastruktūras būvniecība Valmieras un Valkas novadā (turpmāk – Paredzētā darbība) – ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums), ko sagatavojusi SIA “Enviroprojekts”, reģistrācijas Nr. 40003683283 (turpmāk – Izstrādātāja).

Pirmā Ziņojuma versija Dienestā tika iesniegta 2025. gada 23. maijā¹. Dienests ar 2025. gada 18. jūnija vēstuli Nr. 10.4/1117/2025-N “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu” (turpmāk – Vēstule Nr. 10.4/1117/2025-N) lūdza Izstrādātājam veikt papildus ietekmju novērtējumu un sniegt papildus informāciju, kā arī veikt Ziņojumā vairākus precizējumus. Aktualizētā Ziņojuma versija Dienestā tika iesniegta 2025. gada 7. novembrī².

Izvērtējot iesniegto aktualizēto Ziņojumu, secināms, ka tajā joprojām ir atsevišķi Paredzētās darbības un tās ietekmes aspekti (īpaši ietekmes uz aizsargājamām putnu sugām), par kuriem nepieciešams skaidrojums, vai precizējumi, kā arī papildu informācija un ietekmes novērtējums, jo tas Ziņojumā nav pietiekams. Ievērojot minēto, Dienests lūdz izvērtēt un attiecīgi sniegt papildu informāciju un vērtējumu atbilstoši turpmāk norādītajam saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta otro un trešo daļu.

1. Saskaņā ar Ziņojumu sākotnējā projekta priekšizpētes fāzē tika izpētītas 93 potenciālās VES novietojuma vietas. Konsultējoties ar sertificētiem ekspertiem un Dabas aizsardzības pārvaldi (turpmāk – DAP), VES skaits samazināts – atsakoties no tām, kuru radītās ietekmes uz vidi radītu būtiskas nelabvēlīgas izmaiņas, nonākot līdz 84 VES, kuras tika detalizētāk izpētītas IVN procedūras ietvaros. IVN rezultātā, izvērtējot VES parka novietojuma un VES augstumu alternatīvu salīdzinājumu un analīzi, secināts, ka būvniecībai var tikt rekomendētas **A vai A' alternatīvas: 25 VES būvniecība Valmieras**

¹ Dienestā reģistrēts 2025. gada 23. maijā ar reģ. Nr. 10.4/1731/2025-S.

² Dienestā reģistrēts 2025. gada 7. novembrī ar Nr. 10974/AP/2025.

novada Plāņu pagastā. Dienests vērš uzmanību, ka gala Ziņojumā joprojām daudzviet ir iekļauta izsmeljoša informācija par tiem VES, kuru izbūve vairs netiek paredzēta, kas apgrūtina un ievērojami paildzina Ziņojuma izvērtēšanu. **Ziņojumā iekļautajam novērtējumam būtu jāfokussējas uz piedāvāto 25 VES ietekmju izvērtējumu nevis jāakcentē ievērojamais ietekmes samazinājums pret maksimālo modeli.** Piemēram, Ziņojuma 8.1. tabulā joprojām iekļauts ekspertu vērtējuma un DAP secinājumu apkopojums par visām izvērtētajām 84 VES. Tāpat Ziņojumā vairākkārt sniegta informācija par IADT un ML attālumu līdz tuvākajām VES B alternatīvas gadījumā, kas galējā VES izvietojumā nemaz netiek paredzēta, iekļauts detāls Ornitologa izvērtējums par VES grupu uz ZA no Pukšu purva un Valkai vistuvāko VES grupu, kuru izbūve atbilstoši Ziņojuma gala versijai nav plānota u.c. Dienesta ieskatā, ja Paredzētā darbība vairs neparedz B alternatīvas īstenošanu, tad nepieciešams aktualizēt attiecīgās Ziņojuma sadaļas, neiekļaujot to risinājumu, kas Paredzētās darbības ietvaros vairs nav plānoti, detālu izvērtējumu. Uz šo Ziņojuma aspektu Dienests jau norādījis savā Vēstulē Nr. 10.4/1117/2025-N.

2. Saskaņā ar dzīvotņu modeļa³ novērtējuma rezultātiem plānotā vēja parka ietekme uz medņiem, kas novērtēta kā kritiski apdraudēta suga (*Critically Endangered*) ar sarūkošu populāciju Latvijā, piemērotajām dzīvotnēm ir vērtējama kā būtiski negatīva. Saskaņā ar Ornitologa atzinumu mednis ir vistveidīgā putnu suga, kura tiek uzskatīta par kritiski jutīgu pret VES radīto traucējumu, un šī atzinuma ietvaros uzskatīta par VES uzstādīšanai izslēdzošā suga. Saistībā ar dzīvotņu modeļa rezultātiem Ziņojumā norādīts, ka *pirms būvniecības putnu monitoringa laikā obligāti jāveic piemēroto dzīvotņu monitorings, precizējot modelētos datus un ietekmēto putnu sugu dzīvotņu platības. Ja tiek konstatēta stipri apdraudēto un jutīgo putnu sugu (medņa, mežirbes un rubeņa) dzīvotņu platības samazināšanās vai vērā ņemamas ietekmes VES parka izbūves rezultātā (tai skaitā arī ekspluatācijas laikā), jāīsteno pasākumus kaitējuma novēršanai-samazināšanai.* Dienests vērš uzmanību, ka par vēja parka ietekmes zonu plašāka reģiona nozīmi medņa populācijai liecina ne tikai dzīvotņu piemērotības modeļa dati, bet arī Ornitologa novērojumi dabā un informācija par zināmajiem, tajā skaitā aizsargātiem medņa riestiem, līdz ar to Dienesta ieskatā jau šobrīd veiktais novērtējums ir pietiekošs, lai Ziņojumā paredzētu nosacījumu, ka gadījumā, ja tiek pieņemts pozitīvs akcepta lēmums par plānotā vēja parka būvniecību, negatīvās ietekmes uz medņa dzīvotnēm mazināšanai **ir jāīsteno kompensējoši pasākumi**, uzlabojot dzīvotņu kvalitāti ārpus vēja parka ietekmes zonas. Kompensējošo pasākumu īstenošanas plāns ir jāizstrādā un jāaskaņo ar DAP līdz vēja parka būvniecības uzsākšanai, plānā paredzot konkrētus, kvantitatīvi novērtējamus pasākumus dzīvotņu kvalitātes uzlabošanai vismaz līdzvērtīgā apmērā ar ietekmēto teritoriju un tās faktisko vērtību, skaidri definējot sasniedzamos mērķus kompensējošo pasākumu īstenošanas rezultātā. **Līdz ar to Dienests norāda, ka Ierosinātajai jau IVN laikā jāizvērtē iespējas nodrošināt atbilstošus kompensējošos pasākumus medņu populācijas aizsardzībai, Ziņojumu papildinot ar atbilstošu nosacījumu par kompensējošo pasākumu paredzēšanu, tajā skaitā veicot teritoriju apzināšanu, kuras būtu piemērotas pasākumu īstenošanai.** Tāpat jāizsver kompensējošo pasākumu nepieciešamība uz pārējām sugām, uz kuru piemērotajām dzīvotnēm saskaņā ar modeļa datiem ir prognozējama būtiska ietekme (rubenis, mežirbe). Ziņojums atbilstoši jāpapildina, pievienojot arī kartogrāfisko materiālu par kompensējošiem pasākumiem izmantojamām teritorijām.

³ Augstas izšķirtspējas bioloģiskās daudzveidības kvantificēšana dabas saglabāšanai un apsaimniekošanai: HiQBioDiv

3. Tāpat Dienests norāda, ka Ziņojumā iekļautais nosacījums, ka *pirmsbūvniecības un būvniecības putnu monitoringa laikā obligāti tiek veikts piemēroto dzīvotņu monitorings, precizējot Latvijas Universitātes modelētos datus un ietekmēto putnu sugu dzīvotņu platības. Ja tiek konstatēta putnu sugu dzīvotņu platības samazināšanās vai vērā ņemamas ietekmes VES parka izbūves rezultātā (tai skaitā arī ekspluatācijas laikā), jāparedz īstenot pasākumus kaitējuma novēršanai-samazināšanai vai kompensēšanai* nav korekts, jo monitoringa ietvaros faktisko ietekmju izvērtēšanai tiek vērtētas nevis dzīvotnes, bet gan faktiskās putnu populācijas izmaiņas. Dzīvotņu modeļa dati tiek izmantoti, lai noteiktu kvantitatīvus rādītājus cita starpā arī kumulatīvu ietekmju noteikšanai.
4. Saskaņā ar Ornitologa atzinumu klinšu ērglis uzskatāms par izslēdzošu sugu VES būvniecībai, līdz ar to Ornitologs rekomendējis neuzstādīt VES trīs kilometru rādiusā ap klinšu ērgļa mākslīgo ligzdu Pukšu purvā (Ornitologa atzinuma 5. attēls). Dienests konstatē, ka IVN izvērtēšanas laikā DAP 2025. gada 21. februāra vēstulē *Par rakstveida priekšlikumu sniegšanu IVN ziņojuma pilnveidošanai VES parkam “Valmiera- Valka”* norādījusi, ka šāda aizsargjosla klinšu ērgļa aizsardzībai uzskatāma par nepietiekošu un, pamatojoties uz līdz šim veiktajiem pētījumiem⁴, lūgusi to paplašināt, kam atzinuma papildinājumos piekritis arī Ornitologs, līdz ar to Ziņojuma 7.6.1. attēlā aizsargzona attēlota kā 3 km zona ap Pukšu purvu. Vienlaikus Dienests secina, ka Ziņojumā noteiktajā aizsargjoslā joprojām paredzētas arī vairāku potenciālo VES (VV1, VV16, VV36, VV37, VV39, VV40, VV42, VV46, VV82, VV84) izbūves vietas. Dienestam nav skaidrs, kāpēc **Ziņojumā definēta 3 km aizsargjoslā, ja tajā izlemts atteikties tikai no daļas plānoto VES izbūves.** Dienests ir iepazinies ar Ornitologa 2025. gada 19. maija papildinātajā atzinumā iekļauto viedokli saskaņā ar kuru nepieciešams veikt klinšu ērgļa pirms būvniecības monitoringa, lai pamatojoties uz tā rezultātiem, paredzētu šobrīd piedāvātā vēja parka konfigurācijas izmaiņas vai - gadījumā, ja VES izvietojumu mainīt vairs nebūs iespējams, pārvērtētu 3 km zonā ap Pukšu purvu esošo VES darbības regulējumu. Dienests ņem vērā Izstrādātājas viedokli, ka IVN ietvaros meklēts kompromiss šīs sugas aizsardzības nodrošināšanai, rekomendējot atteikties no purvam vistuvākajām VES, tomēr, Dienests nevar piekrist Ornitologa un Izstrādātājas viedoklim, ka šajā aizsargjoslā paredzama desmit VES izbūve, to izbūves izvērtējumu faktiski pārliekot uz pirms monitoringa stadiju. Tāpat Dienests neuzskata, ka pašlaik būtu pieļaujama minēto VES izbūve, pamatojoties uz Ornitologa optimistisko viedokli, ka *VES apturēšanas kameru sistēmu un citu sadursmju novēršanas sistēmu straujās attīstības rezultātā ir paredzams, ka ap šo VES izbūves laiku sistēmu efektivitāte būs sasniegusi ļoti pārliecinošu līmeni, tādējādi mazinot ietekmi uz konkrēto īpaši aizsargājamo sugu.* Līdz ar to Dienests vērš Izstrādātājas un Ierosinātājas uzmanību, ka plānoto VES VV1, VV16, VV36, VV37, VV39, VV40, VV42, VV46, VV82, VV84 izbūve pirmsšķietami var nebūt iespējama. Papildus atzīmējams, ka Ornitologa sākotnējā atzinumā no VES VV36, VV39, VV40, VV41 un VV42 tika rekomendēts atteikties, primāri, lai izveidotu koridoru vēja parkā ZA – DR virzienā pavasara un rudens putnu migrācijas plūsmai, kā arī, lai neuzstādītu VES tuvu apdzīvotai ķīķa *Pernis apivorus* ligzdai. Bez tam VES VV36 arī plānota tuvu zināmam medņu riestam Pukšu purva perifērijā, kur tā aizsardzībai izveidots mikroliegums. Tāpat

⁴ LU vadlīniju “Vēja parki un putni – metodika ietekmju izvērtēšanai un risku karte” ietvaros apkopotie pētījumi rosina noteikt 10 km aizsardzības zonu.

no atzinuma izriet, ka arī liela daļa urālpūcei īpaši piemēroto dzīvotņu ir koncentrēta Pukšu purva apkārtnē.

5. Sākotnējā Ornitologa atzinumā migrējošo sugu aizsardzībai rekomendēts atteikties no vairāku VES, tostarp VES VV24, VV32, VV20, VV28 izbūves (Dienests neuzskaita tās VES, kas tika plānotas B alternatīvas gadījumā; A alternatīvas gadījumā šīs VES pašlaik atzīmētas kā īstenojamas), ar mērķi neveidot blīvu VES sienu Lukstu pļavu apkārtnē, kur novērota izteikta putnu kustība Z – D virzienā. Tomēr Ornitologa atzinuma papildinājumos norādīts, ka *pēc detalizētas situācijas analīzes, tostarp iepazīšanās ar AS “Latvijas Valsts Meži” iesniegtajiem neoficiālajiem, ierobežotas pieejamības mežizstrādes plāniem līdz 2025. gadam ieskaitot, pieņemts lēmums kategoriski neiebilst pret VV24 un VV32 VES plānošanu*. Līdz ar to VES VV24 un VV32 novietojuma izmaiņas nav veiktas. Savu lēmumu Ornitologs pamatojis arī uz atsevišķu VES novietojuma izmaiņām, norādot, ka pārvietojot VV81 (galējā DR VES) iespējami tālu R virzienā, rezultātā iegūts šaurākajā vietā 900 m plats koridors (starp VV81 un VV33, mērot starp VES rotoru ārējiem diametriem). Tas gandrīz atbilst literatūrā rekomendētajam 1 km platuma koridoram šādās zemo pārlidojumu trasēs. Tāpat Dienests konstatē, ka Ornitologs sākotnēji izteicis iebildumus arī pret VES VV36, VV39, VV40, VV41 un VV42 izbūvi, primāri, lai izveidotu koridoru vēja parkā ZA – DR virzienā pavasara un rudens putnu migrācijas plūsmai. Arī šo VES būvniecība aktuālajā redakcijā tomēr tiek plānota, lai arī Ornitologs šādu risinājumu raksturojis kā “suboptimālu”. Lai mazinātu ietekmi uz barjeras efektu, ko veido D daļā esošie VES apmēram 5 km garumā, Ornitologs noteicis izbūves ierobežojumu 2 VES izbūvei (nosakot, ka iespējams izbūvēt vienu no 2 VES pāriem VV1 un VV82 vai CC36 un VV42), vienlaikus norādot, ka tas ir kompromiss Paredzētās darbības īstenošanas un putnu migrācijas ceļu nodrošināšanā. Dienests, izvērtējot Ornitologa atzinumu un tā papildinājumus, secina, ka Ornitologa lēmums pieļaut attiecīgo VES būvniecību, pieņemts ar lielu piesardzību un lūdz Ziņojumā to arī atbilstoši atspoguļot, **akcentējot, ka konkrēto VES izbūve, lai arī Ornitologa ieskatā ir iespējama, tomēr netiek rekomendēta vairāku apsvērumu dēļ** (skat. Ornitologa atzinuma papildinājumus). Dienests pirmšķietami konstatē, ka salīdzinot ar sākotnējo VES izvietošanu, aktuālajā Ziņojuma versijā veiktas nenozīmīgas VES izvietošanas izmaiņas (attiecībā uz A alternatīvu) un negūst pārliecību, ka IVN procesā izveidotie migrācijas koridori ir pietiekami izvērtēti, lai nonāktu pie Ziņojumā ietvertā secinājuma, ka *veidotie koridori migrācijas plūsmas nodrošināšanai saskaņā ar rekomendācijām pasaulē novērsīs barjeras efektu*, īpaši ņemot vērā blīvo VES izvietošanu, kas veido “barjeru” ZR–DA virzienā, Darbības vietas kopējo augsto ornitoloģisko vērtību, kā arī tās atrašanās vietu starp divām Natura 2000 teritorijām.
6. Attiecībā uz plānoto VV28 izbūvi secināms, ka Ornitologa vērtējumā tā atrodas pārāk tuvu plānotajam apodziņa mikroliegumam. Ziņojumā norādīts, ka *vēlāk jāprecizē novietojums, šobrīd VV28 novietojums tiek saglabāts*. Saskaņā ar Ziņojuma 11.2. tabulā iekļauto informāciju jāizskata iespēja VES pārbīdīt pa jauno cirsma ~300 m uz D, maksimāli jaunās cirsmas D galā. **Dienests norāda, ka VES VV28 novietojums precizējams un izvērtējams jau šobrīd pirms IVN atzinuma izsniegšanas, to neatliekot uz pirms būvniecības stadiju.**
7. Savukārt, attiecībā uz VES VV20 Ornitologs sava atzinuma papildinājumā norādījis, ka *liels risks kādā no nākamajām ligzdošanas sezonām riesta centru lokalizēt salīdzinoši tuvu plānotajai VES, kas varētu tās būvi teorētiski padarīt arī nerekomendējamu*. Tomēr, ņemot vērā, ka saskaņā ar neoficiāliem plāniem plānotas divas plašas cirsmas medņu riestam īpaši piemērotos biotopos VV20 tiešā tuvumā, ticams, ka līdz ar šo plānu realizēšanu iespējama *“nezināmais” riests šīs VES apkārtnē izzudīs*. Dienesta ieskatā VES VV20 izbūve jāvērtē ar lielāku piesardzību, neskatoties uz faktu, ka teritorijā plānota intensīva mežsaimniecība, jo nav izslēgts, ka teritorija laika gaitā tiks atkal apmežota. **Konkrētā**

VES izbūves problemātika atspoguļojama Ziņojumā, izvērtējot, vai VES VV20 izbūvei nosakāmi papildus nosacījumi.

8. Kopumā Ziņojumā iekļauta nesaprotama/pretrunīga informācija par vērtīgākajām putnu dzīvotnēm un pieņemtajiem VES izvietojuma lēmumiem. Ziņojuma 258. lpp. norādīts, ka saglabāta visai blīva VES grupa plānotā vēja parka D daļā (Ornitologa atzinumā šī grupa apzīmēta kā VES grupa uz A no VV86 līdz Pukšu purvam), rajonā, kur koncentrētas plašas īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanai maz piemērotu dzīvotņu platības. Šāds risinājums izvēlēts kā kompromiss, lai atteiktos no VES uzstādīšanas citur, ornitoloģiski augstvērtīgākos teritorijas rajonos. Arī Ornitologa atzinuma 80. lpp. norādīts, ka *VES apbūve koncentrēta platībās ar viszemāko iespējamo ornitoloģisko vērtību*. Vienlaikus Dienests secina, ka IVN rezultātā plānots saglabāt salīdzinoši blīvu VES izvietojumu Lukstu pļavu tuvumā, kam saskaņā ar Ornitologa norādīto raksturīga augsta ornitoloģiskā vērtība (piemēram, Ziņojuma 260. lpp. minēts, ka B alternatīvas ZA daļā par ornitoloģiski visvērtīgāko uzskatāma meža masīva Z mežmala gar VV67–VV68 līniju, tomēr Lukstu pļavu apkārtnē, VES parka R daļā, ornitoloģiski ir ievērojami vērtīgāka).
9. Ziņojumā jau konstatēts, ka palielināsies gaisa telpas traucējums virknei putnu sugu, kuras no AAA “Ziemeļgauja” un DL “Sedas purvs” lidos pār plānotā vēja parka teritoriju. No abās teritorijās sastopamajām putnu sugu grupām visvairāk izjutīs vēja parka radīto gaisa telpas aizšķērsojumu planētājputnu sugu grupa, kajveidīgie putni un visas pār teritoriju migrējošās sugas. Šīs sugas, iespējams, līdz ar vēja parka uzbūvēšanu mainīs savus pārlidojumu maršrūtus pār vēja parka teritoriju. Ziņojumā veikts vēja parka radītais gaisa telpas aizšķērsojuma aprēķins, saskaņā ar tā rezultātiem secināms, ka vidēji 28% gaisa telpas no AAA Ziemeļgauja perspektīvas, bet 26% - no dabas lieguma "Sedas purvs" perspektīvas būs aizšķērsota putnu pārlidojumiem no šīm teritorijām, piemēram, lidojot uz barošanās vietām piegulošajās platībās. Vienlaicīgi secināts, ka *nav iespējams aprēķināt radītā aizšķērsojuma ietekmi uz putnu pārlidojumu apjomu, tā radītās ekoloģiska līmeņa sekas un ietekmēto putnu dzīves kvalitātes izmaiņas*. Tāpat no veiktā novērtējuma izriet, ka pastāv iespēja, ka Paredzētā darbība radīs traucējumu virknei putnu sugu AAA “Ziemeļgauja”, piemēram, vistu vanags, melnais stārķis, gaigala, bikšainais apogs un DL “Sedas purvs”, piemēram, baltpieres zoss, klinšu ērglis, vakarlēpis (teritorijas ir izveidotas retu biotopu un sugu, tajā skaitā putnu aizsardzībai). Ziņojumā kopumā secināts, ka darbības īstenošanai nebūs tiešas vai netiešas negatīvas ietekmes uz piegulošajām teritorijām, t.sk. uz Latvijā vai ES īpaši aizsargājamajiem biotopiem ĪADT – Natura 2000 teritorijās, skatīt 7.9.1.-7.9.4. attēlus un 7.6.1. tabulu. Dienests piesardzīgi vērtē Ziņojumā iekļautos secinājumus, *ka jau šobrīd, realizējot ietekmi mazinošos pasākumus, tai skaitā atteikšanos no vairuma turbīnu, paredzot migrācijas koridorus, ir iespējams prognozēt, ka sagaidāmā ietekme uz Natura 2000 teritorijām ir nebūtiska*.
10. Saskaņā ar Ziņojumu svarīga ir Natura 2000 monitoringa veikšanas nepieciešamība putnu sugām abās teritorijai piegulošajās Natura 2000 teritorijās, lai būtu iespējams kvalitatīvi izvērtēt plānotā vēja parka iespējamo ietekmi uz tām. Dienests lūdz precizēt, vai šāds monitorings pašlaik notiek, vai un kad plānots to nodrošināt.
11. Lai arī Dienests pievienojas Izstrādātājas secinājumam, ka A alternatīvas īstenošana atstātu mazāku ietekmi uz dabas vērtībām nekā B alternatīvas īstenošana, tomēr attiecībā uz veikto alternatīvu izvērtējumu Ziņojumā pievienotā informācija ir nepietiekoša un neļauj konstatēt, kādā veidā Ziņojumā nonākts pie secinājuma, ka B alternatīvas izbūves gadījumā uz Natura 2000 teritorijām ir sagaidāma būtiska nelabvēlīga ietekme, bet A alternatīvas gadījumā ietekme būtu pieļaujama, jo šādi secinājumi neizriet no Ornitologa un citu dabas ekspertu atzinumiem. Ziņojuma 260. lpp. minēts, ka *B alternatīvas ZA daļa, kas ir atšķirīgā daļa starp A un B alternatīvām, novietota izteikti nabadzīgās dzīvotnēs. Uz to attiecināma salīdzinoši neliela daļa kopējās vēja parka ietekmes. B alternatīvas ZA VES grupa nerada*

būtisku papildu apdraudējumu. No ornitofaunas iespējamā apdraudējuma viedokļa abas piedāvātās izvietojuma alternatīvas vērtējamās līdzīgi. Ziņojumā jāatspoguļo novērtējuma gaitu un jāsniedz skaidrojums.

12. Saskaņā ar Ziņojumu neviena Natura 2000 teritorija 3 kilometru zonā ap plānoto VES parka izpētes teritoriju nav putnu vienmērīgi apdzīvota. No šāda viedokļa Natura 2000 teritorijas jēdziens pēc būtības tādas ietekmes gadījumā, kuras izcelsmes avots atrodas ārpus teritorijas, kļūst sekundārs. Putnu sugu gadījumā VES parka kā salīdzinoši lielu teritoriju ietekmējoša, no vairākiem avotiem sastāvoša elementa ietekme, pēc putnu eksperta domām, ir apskatāma tikai attiecībā uz attiecīgo sugu populāciju mazākajām loģiskajām vienībām, taču nekādā gadījumā ne attiecībā uz jebkāda veida formāli izveidotām teritorijām. ... [..]. Ir veicami konkrēto sugu un pāru aizsardzības pasākumi neatkarīgi no aizsargājamo teritoriju robežām, īpaši plānotā vēja parka apkārtnē, kur izveidotās ĪADT organiski iekļaujas ainavā un ekoloģiski nav no tās atdalāmas. No šīs perspektīvas plānotā VES parka iespējamā ietekme apskatīta attiecīgo sugu aprakstos, skatīt 7.6.2. nodaļu. Dienests pieņem Ornitologa viedokli zināšanai, tomēr nevar pievienoties šādai izvērtējuma pieejai, jo ĪADT aizsardzības statusu nosaka Latvijas un Eiropas Savienības normatīvie akti. IVN papildus Ornitologa pieņemtajiem lēmumiem un apsvērumiem, kas izriet no ornitofaunas izpētes, ņemamas vērā arī Paredzētās darbības norises vietā esošo un plānoto ĪADT juridiskais statuss.
13. Kopumā Dienests kritiski vērtē tās Ziņojumā iekļautās rekomendācijas putnu aizsardzības nodrošināšanai, kas nav tieši saistītas ar Paredzētās darbības veikšanu, piemēram, rekomendēts ierobežot mežizstrādes intensitāti izpētes teritorijā; rekomendēts novērst izpētes teritorijā notiekošo bezceļu braukšanu ārpus ceļiem; rekomendēts uzlabot izpētes teritorijai piegulošo ĪADT aizsardzības režīmu. Dienests vērs uzmanību, ka šīs rekomendācijas nav uzskatāmas par ietekmju mazināšanas pasākumiem veicamā IVN ietvaros.
14. Ziņojumā iekļautajā 8.1. tabulā *Ekspertu vērtējuma un DAP secinājumu apkopojums par visām izvērtētajām 84 VES*, norādīts, ka atbilstoši sertificēto ekspertu atzinumu secinājumiem un rekomendācijām (Ziņojuma 6. pielikums), katrai plānotajai VES tiek piemērots konkrēts vērtējums ar iekrāsojumu. Izvērtējot tabulu, Dienests secina, ka nevar pievienoties Izstrādātājas vērtējumam par vairāku VES VV25, VV24, VV30 ietekmi ainavu aspektā, kas novērtētas kā “VES būvniecība iespējama ar nosacījumiem” (dzeltenā krāsa), jo ainavu ekspertes atzinumā rekomendēts no tām pilnībā atteikties no to augstās vizuālas ietekmes dēļ uz ainavu un kultūras mantojumu. Dienests atzīst, ka lai gan valsts mērogā nav vienota normatīvā regulējuma ainavu novērtēšanai, plānošanai, pārvaldībai un aizsardzībai, līdz ar to ainavu ekspertes sniegtais novērtējums nav uzskatāms kā pilnībā aizliedzošs, tomēr Dienests aicina Ierosinātāju ņemt vērā IVN iesaistīto ekspertu konstatēto augsto ietekmi no minēto VES izbūves, to izbūvi neparedzot.
15. Tāpat lūdzam novērst redakcionālas nepilnības Ziņojumā, piemēram, atbilstoši 8.1. tabulai Ekspertu vērtējuma un DAP secinājumu apkopojums par visām izvērtētajām 84 VES, apakšstaciju vērtējums (putni) norādīts, ka apakšstacijas Nr.1, 2. un 3. netiek rekomendētas, vienlaikus Ziņojuma 260. lpp. norādīts, ka apakšstacijas Nr.1, 2. un 3. ir akceptējams no ornitofaunas viedokļa, Nr. 3 tiek ieteikts nosacījums būvdarbiem (rekomendēts būvdarbus veikt ārpus ligzdošanas perioda).
16. Ziņojuma 11.2. tabulā iekļauts nosacījums “ja tiek būvētas gaisvadu elektrolīnijas nodrošināt to marķēšanu”. Nepieciešams precizēt, vai tiek plānots būvēt, ņemot vērā, ka izbūves gadījumā, jāiekļauj arī ainavu novērtējumā.

Ziņojuma izvērtēšanas laikā, atsaucoties uz Dienesta lūgumu sniegt atsauksmi par sagatavoto Ziņojumu, Dienestā ir saņemtas vairākas vēstules ar tajās ietvertajiem viedokļiem un atsauksmēm par Ziņojumu. Dienests neuzskata par lietderīgu atsevišķi uzskaitīt institūciju vēstulēs ietvertos komentārus, bet pievieno tās pielikumā. Dienests lūdz atsauksmes izvērtēt un nepieciešamos papildinājumus, labojumus un skaidrojumus iestrādāt Ziņojumā līdztekus labojumiem, kas veicami atbilstoši Dienesta norādītajam. Vēršam uzmanību, ka uz šīs vēstules sagatavošanas brīdi Dienestā nav saņemti visi pieprasītie institūciju viedokļi, kas papildus tiks nosūtīti Ierosinātajai pēc to saņemšanas.

Nemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, lūdzam sniegt norādīto papildu informāciju. Tāpat lūdzam norādīt, kurās vietās Ziņojumā ir veikti labojumi vai papildinājumi, un aicinām pirms aktualizētā Ziņojuma iesniegšanas Ziņojumu caurlūkot, lai pārliecinātos, ka veiktās izmaiņas un korekcijas tiek atbilstīgi ņemtas vērā un iestrādātas arī citās Ziņojuma nodaļās. Pārskatu par veiktajiem labojumiem rekomendējam noformēt tabulas veidā, norādot, – kur un ar kādu informāciju Ziņojums ir papildināts, vai argumentēt, kādēļ tas nav darīts. Ziņojuma aktuālo redakciju nepieciešams sagatavot, publiskot un iesniegt izvērtēšanai Aģentūrā, ievērojot Novērtējuma likumā un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumos Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” ietvertās prasības.

Pielikums:

1. Valkas novada pašvaldības 2025. gada 5. decembra vēstule Nr. 3.10/25/1173 (datne: Dok.Nr_3.10_25_1173.edoc)
2. VSIA “Latvijas Valsts ceļi” 2025. gada 9. decembra vēstule Nr. 4.5 / 22677 (datne: LVCnos_091225_22677.edoc)
3. AS “Latvijas valsts meži” 2025. gada 12. decembra vēstule Nr. 4.1-2_084a_300_25_444 (datne: 4.1-2_084a_300_25_444.edoc)
4. Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2025. gada 12. decembra vēstule Nr. 2025/05-06/1656 (datne: 1656_LUSENA_Viedoklis_par_IVN_zinojumu_VES_parkam_Valmiera_Valka.edoc)
5. VAS “Latvijas gaisa satiksme” 2025. gada 12. decembra vēstule Nr. VI-AD/JPN-01/2025/940 (datne: 2025.12.12_11-39-29_IMANTS_VISKERS.edoc)
6. SIA “Elektroniskie sakari” 2025. gada 12. decembra vēstule Nr. 2.1-2/1112 (datne: VASESnos12.12.2025_2.1-2_1112.edoc)

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Ieva Upena-Rasuma
ieva.upena@vvd.gov.lv